
Noty o autorach

Nowa Krytyka 26-27, 423-427

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOTY O AUTORACH

Luis Martínez Andrade – meksykański socjolog, doktorant na EHESS w Paryżu.

Terry Eagleton (ur. 1943 w Salford w hrabstwie Lancashire) – brytyjski filozof neomarksistowski i teoretyk kultury, literaturoznawca. Powszechnie uważany za najwybitniejszego brytyjskiego krytyka literackiego. Profesor literatury angielskiej na University of Lancaster oraz Visiting Professor na National University of Ireland, Galway. Autor ponad czterdziestu książek, w tym m.in.: *Literary Theory: An Introduction* (1983); *The Ideology of the Aesthetic* (1990); *The Illusions of Postmodernism* (1996). Po polsku ukazały się m.in.: *Iluzje postmodernizmu*; *Marks. Marks i wolność*; *Święty terror*.

Bogusław Bakula, prof. dr hab., pracuje w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Redaktor naczelny „Porównań”, czasopisma poświęconego komparatyście literackiej i badaniom interdyscyplinarnym. Jest autorem m.in. książek: *Skrzydło Dedala. Szkice, rozmowy o kulturze i poezji ukraińskiej lat 50.–90. XX wieku* (1999); *Komparatystyka i historia. Szkice o kulturze i literaturze Europy Środkowo-Wschodniej w XX wieku* (2000); *Antylatarnik* (2001). Swoje artykuły i eseje publikuje w Niemczech, Czechach, Rumunii, na Ukrainie, Słowacji, Białorusi.

Étienne Balibar (ur. 1942 w Avallon) – francuski filozof, marksista. Do roku 2002 profesor filozofii politycznej i moralnej na Université Paris X w Nanterre, aktualnie wykłada na Uniwersytecie Kalifornijskim w Irvine. Uczeń i współpracownik Louisa Althussera, współautor *Czytania Kapitału* z 1965 r. Jako historyk filozofii Balibar jest wnikliwym interpretatorem twórczości m.in. Marksa, Spinozy, Foucaulta. Zajmuje się filozoficzną problematyką praw obywatelskich, granic i migracji. Po polsku ukazały się m.in. jego następujące prace: *Czytanie „Kapitału”* (razem z Althusserem) (1975), *Trwoga mas* (2007); *Filozofia Marksa* (2007), a na łamach „Nowej Krytyki” publikowaliśmy prace: *Co to jest polityka praw człowieka?*; *Lenin a Gandhi*; *Faszyzm, psychoanaliza, freudomarksizm*; *Gewalt*; *Co zostało ze „szkoły Althussera”?*

Dorota Grobelna – absolwentka Wydziału Historii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; ukończyła również studium podyplomowe Wiedzy o Sztuce Nowoczesnej na UAM. Stypendystka Kulturstiftung des Bundes w ramach programu „Ambassadors – Program for Visual Arts” (praca badawcza dotycząca sztuki publicznej w Niemczech i Polsce) oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (stypendium na pracę kuratorską nad projektem „Minaret”). Pracuje w Fundacji Signum.

Jerzy Kochan, ur. 1952, absolwent historii i filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego, profesor Uniwersytetu Szczecińskiego, kierownik Zakładu Filozofii Kultury Uniwersytetu Szczecińskiego; autor wielu publikacji naukowych z zakresu historii filozofii, filozofii kultury, filozofii społecznej i politycznej, a także socjologii, m.in. książek: *Klasy społeczne. Z historii pojęcia* (1990); *Wolność i interpelacja* (2003); *Życie codzienne w matriksie* (2007). Redaktor naczelny czasopisma filozoficznego „Nowa Krytyka” (www.nowakrytyka.pl). Pisze i publikuje także wiersze.

Leszek Koczanowicz, prof. dr hab., pracuje na Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Zajmuje się filozofią kultury, filozofią społeczną, filozofią i metodologią humanistyki i nauk społecznych. W najbliższym czasie wydawnictwo Universitas opublikuje jego książkę *Lęk nowoczesny. Eseje o demokracji i jej adversarzach*.

Ewa Majewska (ur. 1978) – doktor filozofii, filozofka feministyczna. Od 2003 r. wykladała na Gender Studies przy ISNS UW, od 2008 – na Gender Studies przy IBL PAN, w roku akademickim 2007/08 adiunkt w Instytucie Filozofii w Szczecinie. W 2003 r. – stypendium Université Paris VIII, w semestrze zimowym 2009/10 członkini grupy badawczej BBRG na Uniwersytecie w Berkeley; jesienią 2010 – stypendium na Uniwersytecie w Örebro (Szwecja). Pracuje nad książkami o miłości w neoliberalizmie i książkami o estetyce radykalnej, w wolnych chwilach jeździ rowerem po śniegu. Autorka i współredaktorka książek: *Feminizm jako filozofia społeczna. Szkice z teorii rodziny*; *Zniewolony Umysł II. Neoliberalizm i jego krytycy* (wraz z J. Sową); *Równa szkoła. Poradnik edukacji równościowej dla nauczycieli i nauczycielek* (wraz z E. Rutkowską); *Futuryzm Miast Przemysłowych* (wraz z K. Szrederem i M. Kaltwasserem). Mieszka zazwyczaj w Warszawie.

Andrzej W. Nowak – adiunkt w Instytucie Filozofii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Doktorat: *Podmiotowość jednostkowa w funkcjonalistycznych i historycznych teoriach systemów społecznych*. Interesuje się ontologią społeczną w powiązaniu z teo-

riami systemów społecznych i zagadnieniami filozofii politycznej i etyki. Prowadzi badania z obszaru nieklasycznej socjologii wiedzy (Bruno Latour i teoria aktora-sieci). Popularyzator na gruncie polskim teorii nowoczesnego systemu-świata Immanuela Wallersteina.

Herbert Marcuse (ur. 1898 w Berlinie, zm. 1979 w Starnbergu) – niemiecko-amerykański filozof i socjolog, związany ze szkołą frankfurcką i jej teorią krytyczną. Legenda i idol nowej lewicy. Wywarł ogromny wpływ na rozwój krytyki kapitalistycznego społeczeństwa konsumpcyjnego. Po polsku ukazały się m.in.: *Rozum i rewolucja. Hegel a powstanie teorii społecznej*; *Eros i cywilizacja*; *Człowiek jednowymiarowy: badania nad ideologią rozwiniętego społeczeństwa przemysłowego*.

David Ost – socjolog, politolog, publicysta. Zajmuje się problematyką społeczno-politycznych przemian w krajach Europy Środkowej i Wschodniej oraz stosunkami pracy. Autor licznych opracowań, m.in.: *Solidarity and the Politics of Anti-Politics: Opposition and Reform in Poland since 1968*; *The Defeat of Solidarity: Anger and Politics in Postcommunist Europe* (wyd. pol. *Kłęska Solidarności. Gniew i polityka w postkomunistycznej Europie*) oraz współautor i redaktor *Workers after Workers' States*.

Przemysław Pluciński – socjolog, adiunkt w Zakładzie Historii Gospodarczej Instytutu Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Główne zainteresowania: socjologia teoretyczna, teoria krytyczna społeczeństwa, nierówności społeczne. Oddycha muzyką.

Joanna Rajkowska (ur. 1968 w Bydgoszczy; mieszka i pracuje w Londynie, Berlinie i Warszawie) – absolwentka Wydziału Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i semestralnego programu studyjnego w State University w Nowym Jorku. Autorka projektów publicznych w Polsce i za granicą (w tym najbardziej znanych: „Pozdrowienia z Alej Jerozolimskich” – warszawska palma, „Dotleniacz”, „Benjamin w Konyi”), jak również prac wideo, fotografii, rysunków i obrazów. Wykłada na interdyscyplinarnych studiach podyplomowych poświęconych sztuce publicznej i demokracji w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie. Jest członkinią zespołu „Krytyki Politycznej”, laureatką Paszportu „Polityki” (2007) oraz prestiżowej Nagrody Wielkiej Fundacji Kultury (2010). W 2010 r. zostały wydane dwie książki poświęcone jej twórczości: *Rajkowska*.

Przewodnik Krytyki Politycznej oraz Joanna Rajkowska. *Dotleniacz/Oxygenator*. Obecnie pracuje m.in. nad projektem „Róża w Berlinie” na 7. Berlin Biennale.

Jacques Rancière – francuski filozof urodzony w 1940 r. w Algierze. Uczeń Louisa Althussera i emerytowany profesor Université Paris VIII. Obok takich myślicieli, jak Alain Boudieu czy Chantal Mouffe jest wyrazicielem myśli lewicowej w filozofii polityki. Wraz z Althusserem i Balibarem współtworzył zbiór *Czytanie „Kapitału”*. Zajmował się również problemem emancypacji robotników z XIX w. Dzieło *La Nuit des prolétaires* jest wyrazem ich rewolucji, która obok wymiaru politycznego posiada przede wszystkim wymiar estetyczny. W książce *Le Maître ignorant: Cinq leçons sur l’émancipation intellectuelle* rozpoczyna polemikę z Pierre’em Bourdieu, aby zakwestionować tradycyjną relację akademicką między mistrzem a uczniem. W swoich pracach stara się odnajdywać połączenia i analogie między takimi naukami, jak historia, estetyka, polityka i literatura. Począwszy od polityki, poprzez badanie historii, sztuki czy kina Rancière zaprasza nas do intelektualnej podróży śladami Arystotelesa, Bourdieu i Marksa. Jego fascynacja kinem i sztuką sprawia, że dostrzegamy ukryte zależności między polityką a estetyką. Sama polityka, która posiada swoją własną estetykę, jest nie tylko sprawowaniem władzy, ale przede wszystkim walką o wysłuchanie i miejsce we wspólnej przestrzeni społecznej. Rancière proponuje nam wyjście poza schematy za sprawą redefinicji pojęcia polityki, demokracji i emancypacji. Celem jego projektu jest zwrócenie uwagi na problem wykluczenia, emancypacji i podmiotowości, które funkcjonują w obrębie świadomości wspólnoty i sposobów przedstawienia. Do tej pory w Polsce ukazały się cztery dzieła francuskiego filozofa: *Dzielenie postrzegalnego*; *Estetyka i polityka*; *Nienawiść do demokracji* i *Na brzegach politycznego*.

Piotr Rymarczyk (ur. 1970) – studiował w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie obronił pracę doktorską na temat ruchu anarchistycznego we współczesnej Polsce. Obecnie pracuje w Zakładzie Socjologii Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie i prowadzi badania nad rolą ciała we współczesnej kulturze masowej, inspirowane koncepcjami szkoły frankfurckiej. Członek redakcji kwartalnika „Bez dogmatu”.

Marta Studenna – doktorantka Instytutu Wschodniego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W swojej pracy badawczej zajmuje się procesem kształtowania się nowoczesnego ukraińskiego społeczeństwa po 1991 roku. Wielokrotnie podróżowa-

ła po krajach byłego Związku Radzieckiego, odbyła staże naukowe na uniwersytetach w Kijowie, Doniecku i Charkowie oraz praktyki w polskich placówkach dyplomatycznych na Ukrainie. Stypendystka Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej oraz Alfred Krupp Wissenschaftskolleg. Latem 2008 roku pracowała dla Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej jako koordynator projektu rozwojowego w Tadżykistanie. Ukończyła stosunki międzynarodowe (wschodoznawstwo) na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a także Podyplomowe Studia Kształcenia Tłumaczy Języka Rosyjskiego na Wydziale Neofilologii UAM oraz studia podyplomowe w zakresie przygotowania pedagogicznego w Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu.

Monika Szczepaniak, prof. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, kieruje Zakładem Kulturoznawstwa w Katedrze Germanistyki UKW; stypendystka Fundacji na rzecz Nauki Polskiej oraz Alexander von Humboldt-Stiftung i DAAD; zainteresowania naukowe: literatura niemieckojęzyczna XX wieku, twórczość Elfriede Jelinek, dekonstrukcja w literaturoznawstwie, kulturowa teoria literatury, problematyka płci (gender) w literaturze, konstrukcje męskości w kulturze niemieckiej, australijskiej i polskiej, formy reprezentacji miłości w tekstach kultury. Najważniejsze publikacje: *Dekonstruktion des Mythos in ausgewählten Prosawerken von Elfriede Jelinek* (1998); *Männer in Blau. Blaubart-Bilder in der deutschsprachigen Literatur* (2005); „Mówię i mówię”. *Teatralne maski Elfriede Jelinek* (red.) (2008).

Mariusz Turowski – filozof, publicysta, tłumacz, zajmujący się m.in. problemem rasizmu oraz liberalizmem, adiunkt w Zakładzie Filozofii Społecznej i Politycznej Uniwersytetu Wrocławskiego, dyrektor ds. naukowych w Instytucie Studiów nad Islamem, redaktor naczelny muzułmańskiego czasopisma kulturalno-społecznego „As-Salam”. Wybrane publikacje: *Demokracja – konflikt – wykluczenie. Krytyczne perspektywy współczesnej teorii społecznej i filozofii politycznej* (2008; redakcja wspólnie z J. Nalichowskim); *Liberalizm po komunitaryzmie? Filozoficzne koncepcje jednostki, wspólnoty i państwa jako źródła krytyki społecznej i politycznej* (w druku); *Nowoczesność, Europa, islam. Religia a dylematy obywatelstwa i wykluczenia* (w druku; redakcja wspólnie z S. Chazbijewiczem i K. Skarbek).